

BESLUT

DATUM: 2026-05-26
AVDELNING: Avdelningen för finansiell stabilitet
DIARIENUMMER: 2026-00734
HANTERINGSKLASS: Ö P P E N

Kontracykliskt buffertvärde (meddelas den 29 maj 2026 kl. 09:30)

Riksbankens beslut

Riksbanken beslutar att det kontracykliska buffertvärdet ska lämnas oförändrat på 2 procent. Buffertvärdet på 2 procent som började tillämpas den 22 juni 2023 ska därmed fortsätta att gälla.

Skälen för beslutet

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 3 kap. 1 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank, riksbankslagen, ska Riksbanken, utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet, bidra till att det finansiella systemet är stabilt och effektivt.

Enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar, buffertlagen, ska Riksbanken för varje kvartal beräkna ett kontracykliskt buffertriktvärde, och vid behov fastställa eller ändra ett kontracykliskt buffertvärde.

Enligt 7 kap. 2 § buffertlagen ska Riksbanken följa artikel 136.2 och 136.3 i kapitäläckningsdirektivet vid bedömningen av lämpligt buffertvärde, och beräkningen av buffertriktvärdet. Det innebär att Riksbanken ska bedöma graden av cykliska systemrisker och bland annat beakta kreditgapet, som avser avvikelsen mellan de totala privata skulderna som andel av BNP och deras långsiktiga trend.

Nuvarande buffertvärde bidrar till motståndskraft i en orolig omvärld

Det osäkra omvärldsläget har under en längre tid inneburit förhöjda risker för den finansiella stabiliteten i Sverige.¹ Sedan kriget i Mellanöstern bröt ut har utvecklingen i omvärlden varit mycket dramatisk, med periodvis stora rörelser på de finansiella marknaderna. Det svenska finansiella systemet har visat motståndskraft och viktiga finansieringsmarknader har också fungerat väl. Efter en viss åtstramning i början av kriget har de globala finansiella förhållandena stabiliserats. De är dock inte lika expansiva som före krigsutbrottet. Riskaptiten har också återhämtat sig, samtidigt som världens aktiemarknader har tagit igen tidigare nedgångar. Marknadsräntor och riskpremier har samtidigt varit volatila och är fortfarande något högre än före kriget.

Den svenska konjunkturåterhämtningen som kom i gång under förra året tycks ha mattats av något. I den senaste prognosen från mars bedömde Riksbanken att kriget i Mellanöstern skulle hämma konjunkturutsikterna något i närtid. Ny statistik och indikatorer tyder på att den svenska ekonomin utvecklades något svagare än väntat i början av året.² Svensk ekonomi har hittills visat sig motståndskraftig mot ogynnsamma händelser i omvärlden, och det finns i grunden goda förutsättningar för en fortsatt återhämtning. Men kriget gör de ekonomiska utsikterna mer osäkra och förutsättningarna kan försämrats snabbt.

Både hushåll och företag har god tillgång till finansiering och möter fortsatt förhållandevis gynnsamma lånevillkor, trots att marknadsräntor är något högre än innan krigsutbrottet. Bankernas utlåning till både hushåll och företag växer något snabbare än i slutet av förra året, men tillväxttakterna är fortsatt måttliga. Företagens upplåning via obligationsmarknaderna har utvecklats svagare än deras upplåning från banker, särskilt i utländsk valuta. För hushållen sammanfaller den måttliga kredittillväxten med utvecklingen i bostadspriserna, som tilltagit något men är fortsatt svag i ett historiskt perspektiv. Detta tyder på att det i dagsläget inte sker en uppbyggnad av cykliska systemrisker kopplat till den privata sektorns lån.³

Under sista kvartalet 2025 minskade också den samlade skuldsättningen hos hushåll och företag något i förhållande till BNP och inkomster. De totala skulderna uppgick då till drygt 146 procent av BNP, vilket är 2 procentenheter lägre än motsvarande period föregående år. Kreditgapet, som visar hur mycket de totala skulderna i förhållande till BNP avviker från sin långsiktiga trend, minskade till

¹ Se avsnittet "Finansiell stabilitet – nuläge och risker" i *Penningpolitiskt protokoll*, maj 2026, Sveriges riksbank.

² För en bredare beskrivning se *Penningpolitisk rapport*, mars 2026 och *Penningpolitisk uppdatering*, maj 2026, Sveriges riksbank.

³ För en bredare beskrivning se *Finansiell stabilitetsrapport 2026:1*, maj 2026, Sveriges riksbank.

-18,9 procent och buffertriktvärdet låg därför kvar på 0 procent.⁴ Den lägre skuldsättningen beror på att hushållens och företagens inkomster och kassaflöden tidigare har ökat mer än skulderna, vilket har förbättrat deras förmåga att betala ränta och amortering på sina lån. Riksbankens indikator för cyklisk systemrisk har dock ökat något, men är fortfarande på en låg nivå och visar begränsade tecken på en ökad riskuppbbyggnad.⁵

Det svenska banksystemet har överlag en god motståndskraft, främst tack vare att bankerna är lönsamma, har god likviditet och betydande kapitalbuffertar. Kapitalkraven bedöms inte heller begränsa bankernas handlingsutrymme, vilket talar för att bankerna har kapacitet att upprätthålla kreditutbudet till realekonomin. Riksbanken bedömer sammantaget att det kontracykliska buffertvärdet ska vara oförändrat på 2 procent.

Det finansiella systemet kan dock komma att sättas på prov i det nuvarande osäkra omvärldsläget, särskilt om konflikten i Mellanöstern blir långvarig. Riksbanken tillämpar en positiv neutral nivå för det kontracykliska buffertvärdet under perioder när cykliska systemrisker inte byggs upp eller är förhöjda. Nuvarande buffertnivå, som motsvarar den positiva neutrala nivån, ger därför förutsättningar att sänka kravet vid behov, om det svenska banksystemet skulle påverkas mer påtagligt av den osäkra omvärldsutvecklingen.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Anna Seim, och Göran Hjelm) efter föredragning av rådgivare Maria Sjödin och seniora ekonomen Niclas Olsén Ingefeldt. I den slutliga handläggningen har chefen för avdelningen för finansiell stabilitet Olof Sandstedt och tillförordnad biträdande avdelningschef Mattias Erlandsson medverkat. Riksbanken har inför detta beslut även samrått med Finansinspektionen.

⁴ Kreditgapet beräknas enligt Baselkommitténs standardmetod och buffertriktvärdet beräknas utifrån kreditgapet. Se BCBS (2010) *"Guidance for national authorities operating the countercyclical capital buffer"*, December 2010, BCBS. Enligt denna metod innebär ett kreditgap under 2 procent att buffertriktvärdet uppgår till 0 procent.

⁵ Indikatorn för cyklisk systemrisk baseras på metoden i Lang m.fl. (2019), *"Anticipating the bust: a new cyclical systemic risk indicator to assess the likelihood and severity of financial crises"*, *ECB Occasional Paper Series*, No 219. Indikatorn har dock anpassats för att bättre spegla svenska förhållanden och svenska data.